

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 4/2011-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť A. K., B., zastúpeného advokátkou JUDr. G. Z., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 39 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava I č. k. 9 C 96/2004-88 z 23. októbra 2007 a konaním predchádzajúcim jeho vydaniu, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 104/08-124 z 27. mája 2009 a konaním predchádzajúcim jeho vydaniu, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 329/2009 z 28. septembra 2010 a konaním predchádzajúcim jeho vydaniu a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. decembra 2010 faxom a 22. decembra 2010 poštou doručená sťažnosť A. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 39 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47

a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9 C 96/2004-88 z 23. októbra 2007 (ďalej aj „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a konaním predchádzajúcim jeho vydaniu, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 104/08-124 z 27. mája 2009 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a konaním predchádzajúcim jeho vydaniu, ako aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 329/2009 z 28. septembra 2010 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“) a konaním predchádzajúcim jeho vydaniu.

V sťažnosti sa opisuje skutkový stav, ktorý predchádzal konečnému rozhodnutiu v predmetnej veci, t. j. uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 329/2009 z 28. septembra 2010, takto:

«Sťažovateľ sa návrhom podaným na súd dňa 19. 4. 2004 domáhal, aby súd uložil odporcovi – t. j. A., a. s... (ďalej len „odporca“) povinnosť vyplácať diferenčnú úrazovú rentu počnúc dňom 1. 8. 2003 s naposledy upresneným petitom na celkovú sumu 216.454,- Sk s príslušným úrokom z omeškania až do zaplatenia. Súčasne sťažovateľ žiadal, aby súd odporcovi uložil povinnosť uhradiť sťažovateľovi trovy súdneho konania. O navrhovaných upresneniach súd nerozhodol.

Sťažovateľ je úplným invalidným dôchodcom následkom pracovného úrazu, ktorý sa stal dňa 31. 5. 1977 (u zamestnávateľa: S.). Na základe rozsudku Okresného súdu v Bardejove zo dňa 28. 6. 1985, č. k.: 4 C 560/82-139 bola sťažovateľovi priznaná náhrada za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti z titulu uvedeného pracovného úrazu vo výške 766,- vtedy Kčs, počnúc od 29. 6. 1985 vždy do 15. dňa toho – ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa. Túto sumu sťažovateľ mesačne pravidelne poberal a táto bola neskôr nesprávne upravovaná v zmysle príslušných opatrení Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny, dokonca so spätnou účinnosťou.

Dôsledkom takéhoto počínania odporcu bolo, že listom zo dňa 14. 7. 2003 odporca oznámil sťažovateľovi, že s účinnosťou nového Zákonníka práce – zákon č. 311/2001 Z. z. od 1. 4. 2002 došlo v zmysle Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z. k úprave výpočtu náhrady za stratu na zárobku, čím sťažovateľovi od 1. 4. 2002 nevznikol nárok na výplatu renty. Odporca tiež žiadal o vrátenie už zaplatenej úrazovej renty do 1. 8. 2003. Neskôr listami

zo dňa 17. 10. 2003 a zo dňa 11. 12. 2003 odporca sťažovateľovi oznámil, že podľa Opatrenia Ministerstva práve sociálnych vecí a rodiny SR č. 199/2003 Z. z. z 3. júna 2003 mu výplata úrazovej renty nevychádza. Listom zo dňa 12. 1. 2004 odporca opätovne vyzval sťažovateľa na vrátenie už vyplatenej renty od 1. 4. 2002 a to vo výške 12.104,- Sk. Na túto výzvu sťažovateľ reagoval prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a odporcu vyzval na podanie náležitého objasnenia danej veci. Následne odporca sťažovateľovi oznámil, že trvá na vrátení uvedenej sumy z dôvodu, že sťažovateľ od 1. 4. 2002 nemá nárok na výplatu úrazovej renty.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa sťažovateľ domáhal svojich práv súdnou cestou podaním návrhu zo dňa 19. 4. 2004.

Odporca podaním zo dňa 8. 12. 2004 žiadal návrh sťažovateľa zamietnuť z dôvodov už vyššie uvedených a síce, že sťažovateľovi nevzniká od 1. 4. 2002 podľa § 251 ods. 2 Opatrenia MPSaV č. 199/2003 Z. z. nárok na výplatu renty. Odporca až neskôr vyjadrením zo dňa 27. 6. 2007 namietal svoju pasívnu legitimáciu odporcu s poukazom na znenie § 272 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, podľa ktorého: „Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993, a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania“. Súčasne odporca namietal aj právomoc súdu konať v danej veci. Tiež namietal aj výpočet úrazovej renty, ktorý sťažovateľ dňa 16. 5. 2007 vyčíslil.

Sťažovateľ podaním zo dňa 22. 10. 2007 okrem iného poukázal aj na nesprávnosť tvrdenia odporcu o nedostatku pasívnej legitimácie odporcu a právomoci súdu konať vo veci. Svoje tvrdenia sťažovateľ opiera o ust. § 272 ods. 9 zákona č. 461/2003 Z. z.: „V konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. júla 2006 (§ 272 ods. 5), sa po tomto dni rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003“. S uvedenou skutočnosťou súvisí aj právomoc súdu vo veci konať, o ktorej otázke vydal stanovisko Najvyšší súd SR (Zbierka

stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 4/2006). Výpočet presnej výšky úrazovej renty žiadal sťažovateľ odborne posúdiť súdom ustanoveným znalcom.»

Okresný súd rozsudkom č. k. 9 C 96/2004-88 z 23. októbra 2007 žalobu sťažovateľa zamietol, čo odôvodnil tým, že žalovaný nie je v danom prípade pasívne legitimovaným subjektom, ale že ním je Sociálna poisťovňa. Sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec neuviedol, ako vyhodnotil zistený skutkový stav, existenciu právoplatného rozhodnutia o priznaní práva sťažovateľa, a nezaoberal sa ani ďalšími relevantnými argumentmi sťažovateľa.

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sa preto sťažovateľ podaním z 20. decembra 2007 odvolal vyčítajúc mu nedostatočné odôvodnenie a nesprávne právne posúdenie veci. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd rozsudkom č. k. 4 Co 104/08-124 z 27. mája 2009 napadnutý prvostupňový rozsudok potvrdil, no bez toho, aby svoje rozhodnutie akokoľvek, hoci aj stručne, zdôvodnil, teda vôbec sa nevysporiadal s námietkami a argumentáciou sťažovateľa uvedenými v jeho odvolaní.

Najvyšší súd ako súd dovolací uznesením sp. zn. 4 Cdo 329/2009 z 28. septembra 2010 dovolanie sťažovateľa (zo 4. augusta 2009) ako neprípustné odmietol, pričom svoje rozhodnutie podľa sťažovateľa taktiež neodôvodnil, keďže sa najmä nezaoberal jeho tvrdením, že mu bola postupom krajského súdu odňatá možnosť konať pred súdom. K dovolaniu bolo pripojené odlišné stanovisko člena senátu, ktorý v ňom vyslovil názor, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), t. j. odňatím možnosti konať pred súdom.

V ďalšej časti sťažnosti sa sťažovateľ venuje obsahu a podstate základného práva na spravodlivý proces, ktoré podľa jeho názoru vyžaduje, aby každé súdne rozhodnutie bolo predovšetkým náležite odôvodnené. Za porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy považuje sťažovateľ to, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozsudku iba odvolal na § 219 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa

v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. V súvislosti s tým sťažovateľ poukazuje aj na judikatúru ústavného súdu vzťahujúcu sa na problematiku nutnosti dostatočného a presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia súdov a vyslovuje názor, že ak krajský súd nepristúpil k nariadeniu pojednávania, mal takýto postup riadne zdôvodniť.

Najvyšší súd mal porušiť označené základné práva sťažovateľa tým, že nesprávne právne posúdil podmienky prípustnosti jeho dovolania a nevyhodnotil všetky jeho argumenty.

Sťažovateľ sa ďalej venuje meritu svojej právnej veci poukazujúc na skutkové okolnosti prípadu súvisiaceho s pracovným úrazom, ktorý utrpel 31. mája 1977, vyúsťujúce do záveru, že *„v prípade poistných udalostí, na základe ktorých zamestnávateľ začal vyplácať zamestnávateľovi úrazovú rentu pred 26. novembrom 1993, ostáva v sporoch o vyplácanie týchto nárokov... pasívne legitimovaným odporca“*.

V súvislosti so skutočnosťami uvedenými v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd o jeho sťažnosti takto rozhodol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako porušovateľ v 1/rade uznesením zo dňa 28. 9. 2010 č. k.: 4 Cdo 329/2009 porušil právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa článku 46 ods. 1, 47 a 48 Ústavy SR ako súčasť širšieho ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu.

Krajský súd v Bratislave ako porušovateľ v 2/rade rozsudkom zo dňa 27. 5. 2009 č. k.: 4 Co 104/08-124 a Okresný súd Bratislava I ako porušovateľ v 3/rade rozsudkom zo dňa 23. 10. 2007 č. k.: 9 C 96/2004-88 a konaním, ktoré im predchádzalo porušili právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa článku 46 ods. 1, 47 a 48 Ústavy SR ako súčasť širšieho ústavného práva na súdnu a inú právnu ochranu a právo sťažovateľa na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu podľa článku 39 ods. 1 Ústavy SR ako súčasť hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv.

Uznesenie porušovateľa v 1/rade – Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 9. 2010 č. k.: 4 Cdo 329/2009, rozsudok porušovateľa v 2/rade – Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27. 5. 2009 č. k.: 4 Co 104/08-124 a rozsudok porušovateľa v 3/rade – Okresného súdu Bratislava I zo dňa 23. 10. 2007 č. k.: 9 Co 96/2004-88 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie porušovateľovi v 3/rade – Okresnému súdu Bratislava I.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000 EUR (slovom: päťtisíc eur), ktoré mu sú porušovatelia povinní zaplatiť do dvoch mesiacov odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.

Porušovatelia základného práva sú povinní sťažovateľovi nahradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 303,31,- EUR..., ktoré sú povinné zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. G. Z...“

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh ústavný súd zistil, že predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 C 96/2004 bolo rozhodovanie o žalobe sťažovateľa o zaplatenie úrazovej renty od 1. júla 2003 v sume 216 454 Sk. Okresný súd rozsudkom z 23. októbra 2007 žalobu sťažovateľa zamietol potom, ako dospel k záveru, že sťažovateľom označený žalovaný „*nie je v konaní o návrhu na vyplácanie diferenčnej renty od 1. 8. 2003 pasívne legitimovaným účastníkom konania...*“.

Predmetom odvolacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 4 Co 104/08 bolo rozhodovanie o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 C 96/2004-88 z 23. októbra 2007. Krajský súd rozsudkom z 27. mája 2009 rozsudok okresného súdu potvrdil.

Dovolanie sťažovateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 329/2009 z 28. septembra 2010 ako neprípustné odmietol.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že označeným postupom a rozhodnutiami okresného súdu, krajského súdu ako odvolacieho súdu a najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 39 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 a čl. 48 ústavy.

1. Ústavný súd v súvislosti s uvedeným konštatuje, že na prerokovanie tej časti sťažnosti, ktorá sa týka konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 9 C 96/2004 a jeho rozsudku z 23. októbra 2007, nie je daná jeho právomoc. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy totiž vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je

právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. To znamená, že právomoc poskytnúť ochranu označeným základným právam sťažovateľa mal krajský súd v odvolacom konaní. Tým je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Sťažovateľ podľa znenia petitu sťažnosti žiada vysloviť porušenie označených základných práv aj postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 4 Co 104/08 a jeho rozsudkom z 27. mája 2009.

Súčasťou konštantnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého podanie neprípustného dovolania nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za vyčerpanie účinného prostriedku nápravy v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V prípade, že dovolanie nie je prípustné, nemožno ho považovať za účinný procesný prostriedok, ktorý zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd (m. m. II. ÚS 64/06, II. ÚS 103/09).

V súvislosti s týmto právnym názorom ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej opravným prostriedkom, ktorým je podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde podmienená prípustnosť sťažnosti, nemôže byť každý v zákone predvídaný opravný prostriedok, ale iba taký, po podaní ktorého sa rozvinú procesné vzťahy v príslušnom konaní, ktoré vedú k prerokovaniu a rozhodnutiu vo veci samej (II. ÚS 77/06, IV. ÚS 348/2010).

Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, nemožno prihliadať na rozhodnutie najvyššieho súdu

o jeho odmietnutí v súvislosti s plynutím lehoty na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (II. ÚS 103/09 v uznesení uvedená judikatúra).

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno podať sťažnosť v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k namietanému porušeniu základného práva.

V danej veci lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu proti rozhodnutiu krajského súdu sp. zn. 4 Co 104/2008 z 27. mája 2009 začala plynúť právoplatnosťou tohto rozhodnutia (6. júla 2009). Sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu faxom 18. decembra 2010, teda v čase, keď nepochybne uplynula dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že zákon o ústavnom súde neumožňuje odpustiť zmeškanie tejto lehoty (napr. I. ÚS 235/03, I. ÚS 156/04, II. ÚS 267/04, IV. ÚS 35/04), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako oneskorene podanú.

3. Napokon sťažovateľ namieta neústavnosť konania najvyššieho súdu vedeného pod sp. zn. 4 Cdo 329/2009 a jeho uznesenia 28. septembra 2010 vo veci jeho dovolania (proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 104/08 z 27. mája 2009), pretože dovolací súd nevyvodil prípustnosť dovolania ani z dovolacích dôvodov opísaných sťažovateľom, ani na základe jeho úradnej povinnosti prihliadať na vady konania z hľadísk uvedených v § 237 OSP. Z týchto skutočností sťažovateľ vyvodzuje záver, že najvyšší súd odmietnutím dovolania porušil jeho základné práva podľa označených článkov ústavy.

Ústavný súd vo vzťahu čl. 46 ods. 1 ústavy už uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd [ďalej len „dohovor“ (II. ÚS 71/97)]. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Právo na spravodlivé súdne konanie v sebe zahŕňa právo na prístup k súdu a pripájajú sa k nemu záruky ustanovené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie veci. Právo na spravodlivé súdne konanie implikuje pre všetky strany právo zoznámiť sa pri konaní s každým dokladom alebo návrhom predloženým súdom druhou stranou a možnosť sa k nemu vyjadriť. Právo, aby bola vec prerokovaná spravodlivo, je jednou zo zložiek práva na spravodlivé súdne konanie. Právo na spravodlivé súdne konanie v sebe zahŕňa princíp rovnosti zbraní (rozhodnutie vo veci Monnel a Morris c. Spojené kráľovstvo z 2. marca 1987, séria A č. 115, s. 23, § 62), princíp kontradiktórneho prerokovania veci (rozhodnutie vo veci Mantovanelli c. Francúzsko z 28. apríla 1991, séria A č. 211, s. 27, § 67), právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (rozhodnutie vo veci Van de Hurk c. Holandsko z 30. novembra 1987, séria A č. 127-B, s. 35, § 53) a právo byť prítomný na konaní a osobne sa vyjadriť k svojej záležitosti. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkazovými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (rozhodnutie vo veci Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A č. 254-B, s. 49, § 30).

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa ako neprípustné odmietol. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sa okrem iného uvádza:

„Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O. s. p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh

na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení. Nezistil teda ani podmienku prípustnosti dovolania namietanú dovolateľom, ktorá mala spočívať v odňatí možnosti konať pred odvolacím súdom a to nedostatočným (neurčitým a nepreskúmateľným) odôvodnením jeho rozsudku. Odvolací súd v dôvodoch rozsudku výslovne uviedol, že sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu, pričom v tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p., ktoré takéto postup umožňovalo. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa je podľa názoru dovolacieho súdu riadne, presvedčivé a postačujúce. Bez akýchkoľvek pochybností je z neho zrejmé, že dôvodom zamietnutia žaloby bol nedostatok pasívnej legitímácie žalovanej, ktorý mal nastať zmenou právnej úpravy s účinnosťou od 1. 4. 2002 (vykonanej zákonom č. 242/2001 Z. z.), kedy výkon poistenia zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania prešiel na Slovenskú poisťovňu.

K odňatiu možnosti žalobcu konať pred odvolacím súdom nedošlo ani tým, že odvolací súd prejednal odvolanie bez pojednávania poukazujúc na ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. V zmysle tohto ustanovenia v znení platnom od 15. 10. 2008 odvolací súd môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak nejde, o niektorý z prípadov, uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia, t. j. ak nejde o prípad, kedy je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (táto okolnosť, s výnimkou konaní podľa § 120 ods. 2 O. s. p., závisí od úvahy odvolacieho súdu), alebo ak súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a O. s. p. bez nariadenia pojednávania alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Keďže v prejednávanvej veci nešlo o žiaden z uvedených prípadov, odvolací súd bol oprávnený podľa odseku 2 tohto ustanovenia rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia pojednávania. Takto mohol postupovať aj za situácie, že odvolanie žalobcu bolo podané 27. 12. 2007, t. j. pred účinnosťou novely Občianskeho súdneho poriadku vykonanej zákonom č. 384/2008 Z. z. Podľa stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. apríla 2010 č. Cpj 7/2010 sa totiž v zmysle § 372p ods. 1 O. s. p. ustanovenie

§ 214 O. s. p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 použije aj na odvolacie konania, ktoré začali podaním odvolania pred 15. októbrom 2008.

So zreteľom na uvedené Najvyšší súd dovolanie žalobcu podľa §218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako neprípustné odmietol.“

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu alebo napadnutým rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07).

Ústavný súd nespochybňuje, že aj v dovolacom konaní sa vyžaduje, aby sa dodržali ústavnoprocené princípy súdneho konania na spravodlivé súdne konanie upravené v čl. 46 až čl. 48 ústavy. Možnosť domáhať sa ich dodržiavania je však limitovaná v čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa tam uvedených práv možno domáhať len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú (v danom prípade sú to príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku).

Na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom (v tomto prípade najvyšším súdom) by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02). Podľa ústavného súdu však posúdenie prípustnosti dovolania zo strany najvyššieho súdu takéto nedostatky nevykazuje. Naopak, ním vyslovené závery sú súčasťou konštantnej súdnej praxe všeobecných súdov.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že z jeho odôvodnenia nepochybne vyplýva, z akých dôvodov podľa jeho názoru nie je prípustné dovolanie podľa § 237 písm. f) OSP. Najvyšší súd reagoval na všetky relevantné argumenty sťažovateľa v dovolaní a ústavne akceptovateľným spôsobom posúdil podmienky prípustnosti dovolania aj podľa § 238 OSP. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nezistil v jeho postupe znaky svojvoľnosti a nedospel ani k záveru, že napadnuté uznesenie je arbitrárne alebo nedostatočne odôvodnené (I. ÚS 143/06).

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že sťažovateľ svoju sťažnosť v podstate opiera o rovnaké argumenty, aké uviedol v dovolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu. V súvislosti s uvedeným ústavný súd pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu v otázke akceptácie vyslovenej neprípustnosti ním podaného dovolania nestotožňuje, ústavný súd poukazuje na to, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je zásadne otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených základných práv (IV. ÚS 238/07), ak všeobecný súd postupoval v súlade so zákonom a neporušil pritom ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy.

Na základe uvedeného, ako aj so zreteľom na argumentáciu sťažovateľa v sťažnosti ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemožno prijať záver o takej príčinnej súvislosti medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu a základnými právami sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 a čl. 48 ústavy, na základe ktorej by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie bolo možné reálne dospieť k záveru o porušení týchto práv.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa uplatnených v petite jeho sťažnosti.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2011